

Technische Bepaling

L-93

Onderhoud, chemisch reinigen van stoelhoezen en gordijnen

Versie	Datum	Aanpassingen
01	01/01/2011	Eerste versie
02	18/09/2023	Nieuwe lay-out, norm en testen

Inhoud

1.	Toepassingsgebied	3
2.	Verwijzingen naar de normen	3
3.	Termen en definities	3
4.	Kwalificatiemodaliteiten	3
4.1.	Kwalificatie van de leverancier	3
4.2.	Intrekking van de leverancierskwalificatie	4
4.3.	Kwalificatie van het wasmiddel	5
4.4.	Intrekking van de productkwalificatie	5
5.	Technische vereisten	5
5.1.	Materialen en grondstoffen	6
5.2.	Geometrische kenmerken en uitzicht	6
5.3.	Fysische en chemische kenmerken	7
6.	Controles en proeven	7
6.1.	Type controle uitgevoerd door de leverancier	7
6.2.	Type controle uitgevoerd door NMBS	7
6.3.	Vereisten uitrusting, metingen en proeven	8
7.	Levering, verpakking, identificatie	8
8.	Garantie	8
9.	Documentatiebeheer	8
9.1.	Vereisten kwaliteitsplan	8
9.2.	Vereisten certificaat	8
9.3.	Vereisten documentatiebeheer	8
10.	Varia	9
11.	Bijlagen	9
	Bijlage 1: Toepassingsgebied	10

1. Toepassingsgebied

Deze technische bepaling bevat de voorwaarden voor regelmatig onderhoud van zetelhoezen en gordijnen van het NMBS-reizigersmaterieel.

Het regelmatige onderhoud van de hoezen omvat het verwijderen van vlekken, het chemisch reinigen en het weer in vorm brengen.

Voor de gordijnen omvat het onderhoud het verwijderen van vlekken, het reinigen en het strijken.

Bovendien zijn een stipte uitvoering, een kwaliteitsservice en de naleving van de leveringstermijnen vereist, aangezien de magazijnvoorraad beperkt is en de buitendienststelling van materieel wegens vuile zetels of gordijnen niet toegestaan is.

2. Verwijzingen naar de normen

ISO 3759: Textiel – Het voorbereiden, merken en meten van proefstukken uit weefsels en van kleding voor de bepaling van de maatverandering

ISO 5077: Textiel – Bepaling van de verandering van de afmetingen door wassen en drogen

Aanvullende documenten kunnen eventueel in het bijzonder bestek worden vermeld.

3. Termen en definities

REX: Return of EXperience

4. Kwalificatiemodaliteiten

NMBS heeft ervoor gekozen een apart kwalificatiesysteem toe te passen voor de leverancier en voor de dienstverlening/procedé. Hierna wordt deze laatste verder in het document vermeld als productkwalificatie.

De leverancierskwalificatie valt onder de verantwoordelijkheid van NMBS Procurement, Supplier Qualification.

De productkwalificatie valt onder de verantwoordelijkheid van NMBS Technics, studie bureau B-TC.424.

Een leverancierskwalificatie is 6 jaar geldig en kan daarna verlengd worden.

Een product-/procedékwalificatie blijft geldig zolang het product/procedé niet verandert.

4.1. Kwalificatie van de leverancier

NMBS past een kwalificatiesysteem "leverancier" toe. Dit houdt in dat de leverancier voorafgaand aan de aankoop gekwalificeerd moet zijn.

Een verzoek om kwalificatie kan per e-mail worden ingediend bij **qualifications@nmbs.be**.

De leverancierskwalificatie wordt toegekend per productiesite.

De kwalificatieprocedure voor leveranciers bestaat uit drie fasen:

- Administratieve goedkeuring
- Audit van de productiesite
- Praktische reinigingstest (zie §5)

Voor de administratieve goedkeuring werd in de volgende etappes voorzien:

- Vragenlijst: de kandidaat-leverancier stuurt de ingevulde en ondertekende vragenlijst per e-mail naar qualifications@nmbs.be
- De kandidaat-leverancier voegt bij deze e-mail het naar behoren ingevulde en ondertekende Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA). Dit document kan gedownload worden op de website <https://uea.publicprocurement.be>.
- Financieel rapport: NMBS werkt samen met een onafhankelijk ratingbureau om de financiële situatie van de kandidaat-leverancier te beoordelen (de rating creditsafe "A", "B" of "C" wordt aanvaard – of gelijkwaardig van een alternatief ratingbureau). De kandidaat-leverancier moet op dit punt geen actie ondernemen.

Indien de administratieve goedkeuring wordt verleend, wordt een audit van de productiesite gepland. Tijdens de audit wordt o.a. de organisatie, het kwaliteitsproces en de capaciteit gecontroleerd.

Indien het resultaat van de audit positief is, wordt de praktische reinigingstest uitgevoerd.

Na een positief resultaat van deze test wordt een voorlopige kwalificatie als leverancier toegekend. Deze laat toe om de grootschalige test zoals beschreven in §5 te organiseren.

Als de grootschalige test een positief resultaat heeft, dan wordt een definitieve leverancierskwalificatie toegekend voor 6 jaar.

Als de grootschalige test echter een negatief resultaat heeft, dan wordt de leverancierskwalificatie ingetrokken. De leverancier mag slechts een nieuwe aanvraag indienen als eerst aangetoond kan worden dat de processen substantieel verbeterd werden.

NMBS behoudt zich het recht voor een voorlopige of definitieve leverancierskwalificatie toe te kennen aan de historische leveranciers, uitsluitend op basis van het administratieve dossier.

Elke aanpassing aan het proces en/of de productie moet meegedeeld worden aan NMBS, die zal oordelen of de kwalificatie al dan niet opnieuw moet worden uitgevoerd.

NMBS behoudt zich het recht voor de noodzaak van een audit opnieuw te beoordelen in geval van verlenging van de kwalificatie.

4.2. Intrekking van de leverancierskwalificatie

Het niet melden van een wijziging in het proces en/of van de productiesites kan leiden tot de intrekking van de leverancierskwalificatie.

Andere mogelijke oorzaken voor de intrekking van de leverancierskwalificatie zijn:

- procédés, producten, controles, tests ... die niet (meer) voldoen aan de technische specificaties
- faillissement van de leverancier
- terugkerende kwaliteits- en/of leveringsproblemen
- negatief resultaat van de grootschalige test zoals beschreven in §5
- ...

4.3. Kwalificatie van het wasproces

Anderzijds is er een validatie van de procédés waarbij de kenmerken van het procédé worden gevalideerd.

De validatie van het procédé vindt plaats na goedkeuring van de resultaten van de tests beschreven in §5:

- De praktische test, voor zover die nog niet tijdens de leverancierskwalificatie werd uitgevoerd
- De grootschalige test

De validatie geldt alleen voor de ingediende product- en procedétypes.

Alle documenten zijn te mailen aan qualifications@nmbs.be.

Elke wijziging van de producten/procedés die door de fabrikant als essentieel wordt geacht, moet vóór gebruik ter goedkeuring aan NMBS worden voorgelegd. Indien dit niet gedaan wordt, kan de kwalificatie onmiddellijk worden ingetrokken.

Indien NMBS het nodig acht, kan zij bij de uitoefening van haar opdrachten controles uitvoeren om na te gaan of de beschreven onderhoudsprocedure nog steeds correct wordt gevolgd.

NMBS behoudt zich het recht voor een bekende leverancier met een positieve REX volgens een verkorte goedkeuringsprocedure te kwalificeren.

4.4. Intrekking van de productkwalificatie

Elke wijziging in het proces, de productiesite en/of de samenstelling van het product moet schriftelijk aan NMBS worden meegedeeld. Het niet melden van een wijziging in het procédé, de productiesite en/of de productsamenstelling kan leiden tot de intrekking van de product-/proceskwalificatie.

Andere mogelijke oorzaken voor de intrekking kunnen zijn:

- processen, producten, controles, tests ... die niet/ meer voldoen aan de technische specificaties
- faillissement van de leverancier
- terugkerende kwaliteits- en/of leveringsproblemen
- ...

5. Technische vereisten

De kandidaat-leverancier is verplicht in totaal een tiental monsters (hoezen rug en hoezen zitting) die hem ter beschikking gesteld worden, gratis te reinigen. Hij moet ook voor elk artikel

aangeven en beschikbaar stellen (lijst in bijlage) hoe de reiniging wordt uitgevoerd (toegepaste reinigingsmethode, gebruikte reinigingsmiddelen enz.), alsook de verschillende stappen (voorbehandeling, wassen, drogen, ...) die worden ondernomen om het eindresultaat te bereiken.

De resultaten van de test (hieronder beschreven) zullen door de diensten van NMBS worden geëvalueerd. De evaluatie bestaat enerzijds uit een visuele controle. Anderzijds worden de gewassen hoezen over de mousse getrokken.

Indien de stukken na onderhoud niet kunnen worden teruggeplaatst (krimp, verkleuring ...), wordt de kwalificatie niet toegekend.

Als de resultaten positief zijn, wordt een grootschalige test (3 tot 6 maanden) georganiseerd. Hiertoe kunnen een of meer werkplaatsen betrokken worden. NMBS betaalt de kandidaat-reinigingsfirma per te onderhouden stuk. De door NMBS te betalen compensatie wordt aangevraagd door middel van een prijsaanvraag en bevestigd door een definitieve testbestelling.

De evaluatie bestaat enerzijds uit een visuele controle (zie §5.3) of alle verontreinigingen zijn verwijderd en anderzijds zullen de gewassen hoezen door een extern, onafhankelijk labo opgemeten worden om de mogelijks opgetreden krimp door het wassen op te meten (zie §5.2).

Indien echter aan het einde van het onderhoud stukken niet meer kunnen worden gemonteerd (krimp, verkleuring, vezels beschadigd door verkeerd wassen, nog achtergebleven vlekken, enz.), worden de kosten van vervangende stukken in rekening gebracht aan de aanvragende leverancier en wordt de kwalificatie niet toegekend.

5.1. Materialen en grondstoffen

Indien hardnekkige vlekken aanwezig zijn, kan het nodig zijn dat de artikels (hoezen) vóór de reiniging handmatig moeten worden voorbehandeld/ontdaan van vlekken.

Na elke voorbehandeling moeten de droogtijden worden gerespecteerd om bij de volgende stap (chemische reiniging) geen afwijkingen/beschadigingen in het weefsel te veroorzaken.

De hoezen moeten chemisch worden gereinigd.

Indien een hoes uitgerust is met similibanden dan moet die worden gereinigd met koolwaterstoffen; in geen geval mag perchloorethyleen voor de reiniging worden gebruikt. NMBS moedigt het gebruik van milieuvriendelijke reinigingsproducten aan en verwacht van haar leveranciers dat die het gebruik van perchloorethyleen of andere schadelijke stoffen zo veel mogelijk vermijden.

Tot slot worden de hoezen uitgestreken en indien noodzakelijk terug op vorm en maat gebracht.

5.2. Geometrische kenmerken en uitzicht

De oorspronkelijke afmetingen moeten na de reiniging ongewijzigd blijven. Eventueel moeten de overtrekken opnieuw op vorm worden gebracht door ze met stoom door een leest te behandelen

Tijdens de kwalificatieprocedure worden metingen verricht op de hoezen om de krimp te bepalen.

De krimp wordt gemeten volgens norm ISO 3759 en ISO 5077.

Na reiniging mag de krimp maximaal 2% bedragen.

5.3. Fysieke en chemische kenmerken

- De stiksels mogen niet worden beschadigd;
- De kunstlederen banden moeten soepel blijven;
- Er mag geen verkleuring optreden;
- De draden mogen niet aangetast worden
- De geweven structuur mag niet aangetast worden
- De vezels mogen niet beschadigd zijn
- De stof mag niet verharderen;
- De hoezen moeten schoon zijn;
- De hoezen mogen geen onaangename geur afgeven;
- Bij de montage mag geen stof vrijkomen.
- De labels mogen niet beschadigd zijn en moeten nog leesbaar zijn.
- Kunststof profielen of andere bevestigingsmiddelen (indien aanwezig) mogen niet loskomen of beschadigd worden

5.4. Dimensies en toleranties hoezen

De plannen van de verschillende hoezen kunnen op aanvraag ter beschikking gesteld worden van de wasserij.

5.5. Uitsortering van de hoezen

Bij ontvangst van de te reinigen hoezen sorteert de leverancier die hoezen uit die te beschadigd of vervuild zijn om nog te kunnen gebruiken. Deze worden niet gereinigd en apart terug geleverd aan de werkplaats in rode zakken.

Als na reiniging blijkt dat een hoes nog te vervuild is om te kunnen gebruiken, dan wordt deze ook apart terug geleverd aan de werkplaats in oranje zakken.

De gewassen hoezen dienen gesorteerd per type terug aan de werkplaats geleverd te worden.

6. Controles en proeven

6.1. Type controle uitgevoerd door de leverancier

n.v.t.

6.2. Type controle uitgevoerd door NMBS

De dienst die verantwoordelijk is voor de kwaliteitscontrole, laat op het geleverde lot steekproefsgewijs enkele gereinigde hoezen controleren door de betrokken werf op de volgende aspecten:

- Krimp: de hoezen mogen een maximale krimp van 2% hebben na reiniging;
- Stiksels: mogen niet beschadigd worden;
- Kunstlederen banden op sommige hoezen: moeten soepel blijven;
- Kleur: geen verkleuring van de stof;
- Netheid: de hoezen moeten schoon zijn;
- Geur: geen onaangename geur (er komen geen geuren van schoonmaakproducten vrij);
- Stof: geen significante stofafzetting of stofvorming bij het aanbrengen van de afdekkingen.

6.3. Vereisten uitrusting, metingen en proeven

n.v.t.

7. Levering, verpakking, identificatie

Afhankelijk van de hoeveelheden en in overleg met de gebruikers moeten de artikelen worden opgeleverd/geleverd in plastic zakken, palletboxen of andere verpakkings- en transportmiddelen (karretjes). Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we naar het bestek dat uitgeschreven wordt voor de toewijzing van het contract.

De oplevering en leveringen moeten vergezeld gaan van een lijst van de te leveren of terug te zenden hoeveelheden en soorten van hoezen. De identificatie van de artikelen geschiedt aan de hand van de naamlijstnummers van NMBS.

Het reinigingsbedrijf wordt verzocht de schone hoezen gesorteerd per type terug te geven (naamlijstnummers van NMBS duidelijk aangegeven). Hoezen die te vuil of te beschadigd zijn, moeten vóór de reiniging worden uitgesorteerd en worden in een aparte rode zak terug aan NMBS bezorgd (zie §5.5).

8. Garantie

n.v.t.

9. Documentatiebeheer

9.1. Vereisten kwaliteitsplan

n.v.t.

9.2. Vereisten certificaat

n.v.t.

9.3. Vereisten documentatiebeheer

n.v.t.

10. Varia

n.v.t.

11. Bijlagen

Bijlage 1: Toepassingsgebied

Bijlage 1: Toepassingsgebied

De volgende items maken deel uit van het reizigersmaterieel van NMBS en worden onderworpen aan reiniging.

NMBS behoudt zich het recht voor om onderstaande lijst uit te breiden bij instroom van nieuw rollend materieel.

Naamlijstnummer	Omschrijving artikel	Rijtuig
72038223	Overtrek voor rug 1e klas	M6/MR80
72038224	Overtrek voor zit 1e klas	M6/MR80
72038225	Overtrek voor vaste zit 2e klas	M6/MR80
72038226	Overtrek voor rug 2e klas	M6/MR80
72038230	Overtrek zit voor klapstoel in polyvalente afdeling	M6/MR80
72038231	Overtrek voor vaste zit in kopafdeling	M6
72038240	Overtrek zit 1e klasse uiteinde 1 rijtuig	M6
72038242	Overtrek rug voor klapstoel in polyvalente afdeling	M6/MR80
72038243	Overtrek rug voor klapstoel in polyvalente afdeling	M6
72030037	Overtrek zit 1e klas	MW41:
72030038	Overtrek voor rug 1e klas	MW41:
72030039	Overtrek zit 2e klas	MW41:
72030040	Overtrek voor rug 2e klas	MW41:
72030041	Overtrek rug voor stoel bestuurder	MW41:
72030042	Overtrek zit voor stoel bestuurder	MW41:
72030043	Overtrek rug voor klapstoel begeleider	MW41:
72030044	Overtrek zit voor klapstoel begeleider	MW41:
72030211	Overtrek zit 2e klas	I11/MR96
72030611	Overtrek voor hoofdsteun 2e klas	I11/MR96
72030811	Overtrek voor rug 2e klas	I11/MR96
72030911	Overtrek voor zit 1e klas	I11/MR96
72031012	Overtrek nr. 11 voor rugleuning van zetel in 1e klas	I11/MR96
72031311	Overtrek voor hoofdsteun 1e klas	I11/MR96
72031511	Overtrek voor rug 1e klas	I11/MR96
72038189	Overtrek van zit voor zetel gehandicapten BDX	I11/MR96
72038190	Overtrek rug zetel mindervaliden	I11/MR96
72038246	Overtrek van zit voor zetel gehandicapten A 1e klas	MR96
72038247	Overtrek van rugleuning links vr zetel gehandicapten 1e klas	MR96
72038880	Overtrek rug zetel rechts mindervaliden	MR96
72030086	Overtrek hoofdsteun 2 pl. 2°kl. 1°versie	MR80
72030087	Overtrek rug 2 pl 2°kl, 1°versie	MR80
72030088	Overtrek zit 2 pl 2°kl 1°versie	MR80
72030089	Overtrek hoofdsteun 3 pl 2°kl. 1°vers	MR80
72030090	Overtrek rug 3 pl 2°kl 1°versie	MR80
72038253	Overtrek zit 3 pl 2°kl 1° versie	MR80
72038254	Overtrek zit 3 pl 2°kl 2°versie	MR80
72038255	Overtrek zit 2 pl 2°kl, 2°versie	MR80

Naamlijstnummer	Omschrijving artikel	Rijtuig
72038900	Overtrek voor zit 2de klasse stof 503725	MR08
72038901	Overtrek rugl 2de kl+ klapst stof 503725	MR08
72038902	Overtrek zitting 1ste klasse stof 503724	MR08
72038903	Overtrek rug 1ste klasse stof 503724	MR08
72038904	Overtrek hoofdsteun 1ste kl. stof 503724	MR08
72038905	Overtrek zitting klapstoel stof 503725	MR08
72000221	Hoes rugleuning 2e klasse S65F	M7
72000226	Zithoes 2e klasse	M7
72000228	Hoes rugleuning 2e klasse rechts	M7
72000230	Hoes rugleuning 2e klasse links	M7
72000237	Zithoes 2e klasse S65AR	M7
72000239	Hoes rugleuning 2e klasse S65AR	M7
72000475	Zithoes 2e klasse S65	M7
72030011	Overtrek zit brede 1e kl.	I10
72030012	Overtrek zit smal 1e kl.	I10
72030013	Overtrek zit brede opklap.1e kl	I10
72030014	Overtrek zit smal opklapb.1e kl.	I10
72030015	Overtrek rug brede 1e kl.	I10
72030016	Overtrek rug smal 1e kl.	I10
72030017	Overtrek zit vast 2e kl.	I10
72030018	Overtrek zit opklapbaar 2e kl.	I10
72030019	Overtrek rug 2e kl.volg.model	I10
72301010	Gordijn	I10B
72300110	Gordijn	I10A
72300011	Gordijn lang	I6B
72300008	Gordijn kort	I6B
72300009	Gordijn lang	I6A
72300010	Gordijn kort	I6A
72300706	Gordijn lang	I6B
72300506	Gordijn kort	I6B
72300106	Gordijn afdeling kant gang	I6B
72300306	Gordijn lang	I6A
72034582	Beschermdoek voor hoofdsteun 1e kl. kleur: Zwart	M4A
72031506	Beschermdoek voor hoofdsteun 1e kl. kleur: Wit	I6

Informatie over de gebruikte weefsels is terug te vinden in de volgende technische bepalingen:

I-04: weefsels voor bekleding

I-16: Levering van stoffen voor zitplaatsen in nieuw reizigersmaterieel.

De verschillende werkplaatsen waar de stukken afgehaald moeten worden, zullen bij de prijsaanvragen meegedeeld worden. Deze werkplaatsen liggen verspreid over het NMBS-net.